

«ECOSTANҒА САЯХАТ»
республикалық экологиялық конкурсының облыстық кезеңінің
ұйымдастыру және өткізу
ЕРЕЖЕЛЕРІ

ЖАЛПЫ ЕРЕЖЕЛЕР

1. Осы Ережелер «ECOSTAN-ға САЯХАТ» сурет және көркем қолөнер республикалық экологиялық конкурсының облыстық кезеңін *(бұдан әрі - Конкурс)* ұйымдастыру және өткізу тәртібін айқындайды.
2. Конкурсты жыл сайын Павлодар облысы Білім беру басқармасының «Ертіс дарыны» өңірлік қосымша білім беру оқу-әдістемелік орталығы *(бұдан әрі – «Ертіс дарыны» ӨҚББОӘО)* өткізеді.
- 3.Конкурсты өткізу мерзімі Павлодар облысы Білім беру басқармасының бұйрығымен бекітіледі.
4. Байқаудың басты мақсаты - мектеп оқушылары арасында табиғатқа қатысты экологиялық дүниетанымды қалыптастыру, қоршаған ортаға деген құрмет сезімін тәрбиелеу, оқушылардың танымдық және практикалық іс-әрекеттерін насихаттау, табиғатқа қатысты белсенді адамгершілік позициясын қалыптастыру, яғни мектеп оқушыларын экологиялық мәдениетке тәрбиелеу.
- 5.Конкурстың міндеттері:
 - Қазақстан табиғатының сұлулығын, байлығы мен алуан түрлілігін көрсету;
 - оқушылардың назарын Павлодар аймағындағы экологиялық проблемаларға аудару;
 - экологиялық тақырыптарға қатысты оқушылардың танымдық қызығушылығын дамыту, ой-өрісін кеңейту, экология және табиғатты қорғау саласындағы хабардарлық деңгейін арттыру;
 - байқауға қатысушылар арасынан дарынды визуализаторларды анықтау;
 - әлеуметтік белсенді, шығармашыл жастармен жұмыс жасау үшін қосымша коммуникациялық ұсынымдар жасау алаңын құру;
 - Павлодар аймағының тұрғындарын аландататын экологиялық проблемаларды анықтау үшін, қоғамды, бұқаралық ақпарат құралдарын және экология саласындағы шешім қабылдайтын тұлғаларды олар туралы хабардар етуге, сондай-ақ осы бағытта өздерінің шығармашылық қабілеттерін көрсетуге жас авторларға мүмкіндік беру.
6. Конкурс екі бағытта өтеді:

1-бағыт: ең үздік натуралистік фоторепортаж (7-8 сыныптар). Табиғатты құрметтеуге, қоршаған әлемді және өсімдіктер мен жануарларды танып білуге бағытталған тақырыптарда фотосерия.

2-бағыт: ең үздік экологиялық бейнебаян (9-12 сыныптар). Экология тақырыбына арналған, өз аймағының, туған жерінің қоршаған ортасындағы проблемалар туралы қысқаша бейнефильм.

7. Павлодар облысы Білім беру басқармасы Конкурсты ұйымдастыру және өткізу үшін облыстық ұйымдастыру комитетінің құрамын бекітеді.

8. Ұйымдастыру комитеті Конкурстың өткізілуін үйлестіреді және бақылайды.

9. Ұйымдастыру комитеті Конкурстың қазылар алқасы құрамын бекітеді.

10. Конкурстың қазылар алқасы құрамына жоғары оқу орындарының, мәдениет және өнер саласының өкілдері мен қатар кәсіби натуралистік фотографтар және танымал видеоблогерлер, сондай-ақ ұлттық холдингтер мен компаниялардың, ғылыми орталықтар мен экология саласындағы қоғамдық ұйымдардың өкілдері. Қазылар алқасының құрамы Конкурстың әр бағыты бойынша тақ саннан құралатын болады.

11. Қазылар алқасы ұсынылған жұмыстарды саралап, бағалау шарттарына сәйкес ұпайларды қорытындылайды және жеңімпаздар мен жүлдегерлерді анықтайды.

12. Қазылар алқасы мүшелеріне және ұйымдастыру комитетіне арналған критерийлер мен нұсқаулықтарды Павлодар облысы Білім беру басқармасы әзірлеп, бекітеді.

13. Конкурс жеңімпаздары мен жүлдегерлері Павлодар облысы Білім беру басқармасының I, II, III дәрежелі дипломдарымен марапатталады.

14. Жеңімпаздар мен жүлдегерлердің саны әр бағыт бойынша қатысушылардың жалпы санының 45%-нен аспайды. I, II, III дәрежелі дипломдардың саны келесі пропорциялар негізінде анықталады: жеңімпаздар санының 50% III дәрежелі дипломдармен, 30% II дәрежелі дипломдармен, ал 20% I дәрежелі дипломмен марапатталады.

15. Ұйымдастыру комитеті Конкурс нәтижелерін сараптайды және қорытындылайды.

16. Конкурс аяқталғаннан кейін жеңімпаздардың нәтижелері «Ертіс дарыны» ӨҚББОӘО-ның сайтында (www.ertisdaryn.kz) жарияланады.

1-бағыт:

ЕҢ ҮЗДІК НАТУРАЛИСТІК ФОТОРЕПОРТАЖ

(табиғатты құрметтеуге, қоршаған әлемді және өсімдіктер мен жануарларды танып білуге бағытталған тақырыптардағы фотосерия)

17. Конкурса 7-8 сынып оқушылары (12-14 жастағы топ) қатыса алады.

18. Конкурса өз аймақтарының экологиялық проблемалары мен табиғат тақырыбына арналған, жабайы табиғаттың түкпірлері, жануарлар мен өсімдіктердің тіршілігі, туған жердің қоршаған ортасын сақтау мен құрметтеуді бейнелейтін фотосуреттер (фотосериялар) жіберіледі.

19) Конкурс тиісті жанрларға сәйкес келесі номинациялар бойынша өткізіледі:

1) **«Менің кіші Отанымның жабайы табиғаты»**

- пейзаж (аймағыңыздағы жабайы табиғат көрінісін түсіру);

- панорама (ландшафттық фотокескін жасау);

2) **«Экология және адам»**

- табиғат пен адам (табиғат пен адамның үндестігі);

3) **«Мені қоршаған әлем!»**

- өсімдіктер мен жануарлар (макрофотосуреттерді қоса алғанда, табиғи тіршілік ету ортасындағы өсімдіктер мен жануарлардың фотосуреттері),

- этюд (жабайы табиғаттың кішігірім аймақтарын - шабындықты, ағашты, тасты және т.б. түсіру);

20. Жұмысты орындауға қойылатын талаптар:

1) фотоконкурса фотоколлаж түрінде түсірілген фотосуреттер қабылданады. Барлық коллаж элементтері бірінғай композиция түрінде жасалған ортақ идеямен біріктірілуі керек;

2) коллажды кез-келген фоторедактордың көмегімен жасауға және өндеуге болады;

3) фотосуреттер кәсіби немесе жартылай кәсіби камерамен, жоғары сапада түсірілуі керек;

4) фотоколлаж, номинациялардың тақырыптарын барынша ашып, фотоконкурстың мақсаттарын көрсетуі керек;

5) фотоколлаж жасау кезінде кем дегенде 3 фотосурет қолданылуы керек;

6) Конкурса әр қатысушыдан таңдап алынған номинация бойынша 2 фотоколлаж қабылданады. Үшінші тұлғалардың авторлық құқықтарының сақталуына жауапкершілік шығарма авторларына жүктеледі. Егер байқау кезеңдерінің бірінде жұмыстың осы Ережелермен сәйкессіздігі анықталса, Ұйымдастыру комитеті жіберілген жұмысты қарастырудан бас тартуға құқылы.

7) Конкурса арналған жұмыстар электронды түрде ұсынылады. Фотоколлаждың файлында жұмыстың тақырыбы, номинацияның атауы,

автордың тегі мен инициалдары жазылуы керек (*мысалы: Жануарлар ізі. Мені қоршаған әлем. Р. Жүсіпов. Jpg*).

8) жіберілетін жұмысқа қоса, осы Ережелердің **1-қосымшасына** сәйкес толтырылған сауалнама қоса берілуі керек.

21. Жұмыстар келесі шарттарға сай болуы тиіс:

- тақырыпқа сәйкестігі;
- суреттің эмоционалдылығы және ақпараттық мазмұны;
- көркем орындалуы мен шығармашылығы;
- өңдеудің эстетикалық және техникалық деңгейі;
- композициялық шешім.
- идеяның жаңалығы мен тың ерекшелігі;
- экологиялық мәселелердің көрініс табуы.

22. Аудандық, қалалық білім беру бөлімдері, облыстық мамандандырылған мектептері осы ережелердің 21-тармағында көрсетілген шарттарға сәйкес ең жақсы жұмыстарды 19-тармақта көрсетілген **әр номинация бойынша екі жұмыстан іріктеп** алып, басшылардың қолтаңбаларымен рәсімделген ілеспе хатпен қоса «Ертіс дарыны» ОҚББОӨО-ның электрондық поштасына ecology.20@mail.ru жіберуі қажет.

2-бағыт:

ЕҢ ҮЗДІК ЭКОЛОГИЯЛЫҚ БЕЙНЕБАЯН

(экология тақырыбына арналған, өз аймағының, туған жерінің қоршаған ортасындағы проблемалар туралы қысқаша бейнефильм)

23. Конкурсқа 9-12 сынып оқушылары (*15-18 жастағы топ*) қатыса алады.

24. Конкурсқа өз аймағының экологиялық проблемалары туралы бейнематериалдар, экологиялық тақырыптарға, ландшафтар мен табиғатқа, туған жердің қоршаған ортасын сақтау мен құрметтеуге арналған тақырыптарда жұмыстар ұсынылады.

25. Конкурс келесі номинациялар бойынша өткізіледі:

1) **«Eco-Nazar: біздің қасымыздағы экологиялық проблема»;**

Осы номинациядағы жұмыстар туған жердің экологиялық проблемаларының тереңдігін, оларды байқап үйрену қажеттілігі туралы түсінуге көмектеседі. Мұндай мәселелерге көз жұмбай, адамның салауатты өмірін бұзатын барлық нәрсені бейнетаспаға түсіру үшін құрылғының немесе смартфон камерасын әзір ұстаңыз. Себебі көп нәрсені түзетуге әлі де кеш емес.

2) **«Адам және жануарлар әлемі: келісім мен үйлесімдегі өмір»;**

Жануарлармен қарым-қатынас жасай отырып, адам өзінің ең жақсы қасиеттерін көрсете алады, өйткені адам бойындағы жанашырлық пен мейірімділік қасиеттер жер бетіндегі барлық тіршілік иелеріне таралуы шарт. Мейірімділік, жауапкершілік, өз парызын сезіну, өмірдің әр сәтінен ләззат ала білу, табиғатпен бірігу және жануарларға жанасудан алған қуанышы - осының бәрі біздің барлық эмоцияларымыз бен көңіл-күйлерімізді таспаға басып алуға шабыт береді.

3) «Ғаламшарға өмір сыйла!»;

Адамның басты байлығы Жер екендігі туралы біз қаншалықты жиі ойлаймыз? Біздің планетаның кез-келген бұрышы таңғажайып және қайталанбас. Табиғат өмірінің де әр сәті тым ерекше. Жапырақтың жел ескендегі сыбдыры, көбелек қанаттарының түрлі-түсті реңктері. Осындай нығметтерді әрбір томардың түбінен, әр бұлақтың жағасынан байқауымызға да болады. Мұның бәрі сіздің «экологиялық» әсеріңіз бен Жер бетіндегі өмірдің таңғажайып сезімін бейнеге түсіріп алуға тамаша себеп болады!

26. Жұмысты орындауға қойылатын талаптар.

1) Бейнебаян кез-келген бейнередаторда өңделуі, телефон камерасымен немесе арнайы бейнекамерамен түсірілген анимациялық, сахналанған бейнежазба түрінде жасалуына болады.

2) Бейнебаян форматтары: MPEG4, AVI.

3) Конкурс жұмысының ұзақтығы 3 минуттан аспайы тиіс.

4) Бейнедебаянда келесілер міндетті түрде болуы керек:

- бейнебаянның бастапқы кадрында жұмыстың атауы мен автордың аты-жөні көрсетілуі тиіс;

- бейнебаянның соңындағы кадрда автордың (түсірілімге қатысқан топтың) тізімі, мектептің атауы мен бейненің жасалған жылы көрсетілуі тиіс;

- музыкалық сүйемелдеу қолданылған жағдайда музыка мен мәтіннің авторын көрсету. Авторлық құқықтың бұзылмауын назарда ұстау қажеттілігі;

- кадрдан тыс мәтінді дыбыстау немесе еркін түрде (поэзия, проза, ән, монолог және т.б.) қолданылуы.

5) Конкурсқа арналған жұмыстар электронды түрде жіберілуі тиіс. Бейнебаян файлында жұмыс пен номинацияның атауы, автордың тегі мен инициалдары қамтылған атау берілуі тиіс (*мысалы: Инстинкт. Адам және жануарлар әлемі. Р. Жүсіпов. jpeg*).

6) Бейнематериалмен бірге, осы Ережелердің **2-қосымшасына** сәйкес толтырылған сауалнама қоса берілуі керек.

27. Байқауға қатысушыдан тек бір ғана жұмыс қабылданады. Ұжымдық жұмыстар қабылданбайды. Интернеттен басқа адамдардың материалдары мен жұмыстарын пайдалануға тыйым салынады. Байқау жұмыстары бұрын ешқандай интернет дреккөздерінде жарияланбаған болуы шарт.

28. Үздік шығармаларды таңдау барысында келесі шарттар ескерілетін болады:

- материалдың эмоционалдылығы және ақпараттық мазмұны;
- бейнематериалдың, таңдалған номинация тақырыбының мазмұнына сәйкестігі;
- тақырыпты ашудың толықтығы және автордың түпкі ойы;
- бейненің өзіндік ерекшелігі, көркемдік тәсіл;
- бейнені түсіру мен монтаждау сапасы;
- конкурстық жұмыстарды рәсімдеудің талаптарына сай орындалуы.

29. Аудандық, қалалық білім беру бөлімдері, облыстық мамандандырылған мектептері осы ережелердің 28-тармағында көрсетілген шарттарға сәйкес ең жақсы жұмыстарды 25-тармақта көрсетілген **әр номинация бойынша екі жұмыстан іріктеп** алып, басшылардың қолтаңбаларымен рәсімделген ілеспе хатпен қоса «Ертіс дарыны» ӨҚББОӘО-ның электрондық поштасына ecology.20@mail.ru жіберуі қажет.

ЕҢ ҮЗДІК НАТУРАЛИСТІК ФОТОРЕПОРТАЖ

бағыты бойынша

«ECOSTAN-ға САЯХАТ» облыстық экологиялық конкурсының қатысушы сауалнамасы

Қатысушының аты-жөні:	
Туған жылы:	
Облыс, қала, аудан, ауыл:	
Мектеп, сынып:	
Номинацияның атауы:	
Жұмыс туралы ақпарат: (сурет қашан және қайда орындалғандығы туралы)	<i>Мысалы: 2020 жылғы 21 қазан, Алматы қорығы, Іле Алатау алқабы</i>
Жұмыстың мазмұнына түсініктеме: (автордың еркіне қарай)	
Оқытушының аты-жөні:	

ЕҢ ҮЗДІК ЭКОЛОГИЯЛЫҚ БЕЙНЕБАЯН

бағыты бойынша

«ECOSTAN-ға САЯХАТ» облыстық экологиялық конкурсының қатысушы сауалнамасы

Қатысушының аты-жөні:	
Туған жылы:	
Облыс, қала, аудан, ауыл:	
Мектеп, сынып:	
Номинацияның атауы:	
Жұмыс туралы ақпарат: <i>(сурет қашан және қайда орындалғандығы туралы)</i>	
Жұмыстың мазмұнына түсініктеме: <i>(автордың еркіне қарай)</i>	
Оқытушының аты-жөні:	